

Euroopan unionin
osarahoittama

6-12 kuukauden ikäisen vauvan suun hoito

Vauvan suun ja hampaiden hoito 6–12 kuukauden ikäisenä

Lapsi ei peri huonoja hampaita. Lapsen tulevia hampaita voi suojella reikiintymiseltä monin tavoin.

Ensimmäisiä hampaita kutsutaan maitohampaiksi. Maitohampaat reikiintyvät helpommin kuin pysyvät hampaat. Maitohampaat ovat suussa pitkään, viimeiset maitohampaat voivat olla suussa jopa teini-ikään asti.

Hampaiden reikiintymisen aiheuttaa bakteeri. Bakteritartunta saadaan syljen kautta. Voit välttää bakteerin tarttumisen välttämällä sylkikontaktia lapsen kanssa. Sylkikontaktia vältetään sillä, että lapsen tutti, lelut tai ruokailuvälineet eivät käy aikuisen suussa. Vauvaa suositellaan suukottelemaan poskille ja muualle kasvoihin, ei suoraan suulle.

Bakteeri aiheuttaa reiän hampaaseen vain silloin kun syödään paljon ja tiheästi sokeripitoisia ruokia ja hampaat ovat likaiset.

Imetys ja pulloruokinta

Aluksi lapsen ravintoa on rintamaito tai äidinmaidonkorvike. Imetys tai pulloruokinta tapahtuu lapsen tahtisesti.

Tuttipullostä tarjotaan lapselle ainoastaan maitoa tai vettä. **Tuttipullostä tarjottavat makeutetut juomat aiheuttavat vakava-asteisen maitohampaiden reikiintymisen.**

Vauva tarvitsee 6–12-kuukauden iässä muutakin ravintoa rintamaidon tai äidinmaidonkorvikkeen lisäksi. Kiinteiden ruokien maistelu on tärkeä aloittaa viimeistään 6-kuukauden iässä. Tarkempia ohjeita saat neuvolakäynneillä terveydenhoitajalta.

Imetys on hyväksi lapsen leuan kasvulle. Saat tukea imetykseen neuvolasta, mikäli imetyksen kanssa on haasteita.

Vauvan suun hoitaminen hampaita harjaamalla

Hyvä pohja suun omahoitotottumuksille luodaan jo varhaislapsuudessa.

Aloita lapsen hampaiden harjaus heti kun ensimmäinen hammas puhkeaa. Harjaa lapsen hampaat aamuin illoin. Valitse pieni ja pehmeä harja. Käytä lapsille tarkoitettua fluorihammastahnaa. Fluori vahvistaa hampaita ja suojaa hampaita reikiintymiseltä.

Käytä tahnaa vain pieni riisin jyvän kokoinen nokare. Valitse kaupasta lasten fluorihammastahna, jonka ikäsuositus on 0–5-vuotiaille. Fluoridipitoisuuden tulee olla 1000–1100 ppm. Voit ostaa hammasharjoja ja -tahnaa ruokakaupoista.

Vastuu lapsen hampaiden harjaamisesta on aikuisella. Aikuisen tulee harjata lapsen hampaat yläkouluikään asti. Hammasharja vaihdetaan vähintään kolmen kuukauden välein uuteen hammasharjaan. Jos harjakset ovat kuluneet tai kääntyneet sivuille, vaihda harja uuteen jo aikaisemmin. Hammasharja on henkilökohtainen.

Tutin käyttö

Mikäli lapsesi tarvitsee tuttia, valitse anatomisesti muotoiltu tutti. Oikein muotoiltu tutti ei vaaranna purennan normaalia kehitystä. Valitse tutti ikäsuosituksen mukaisesti.

Tuttia on hyvä tarjota ainoastaan rauhoittumiseen ja nukahtamisen apuna. Vieroita lapsi tutin käytöstä viimeistään 1,5–2 vuoden iässä. Helpoin ikä lopettaa tutin käyttö voi olla noin 6–8 kuukauden iässä. Varmista ettei lapsi ala imemään peukaloa tutin tilalla. Apua ja tukea vieroittamiseen saat hammashoitolasta.

Huolehdi tutin puhdistuksesta ja vaihda tutti uuteen säännöllisesti.

Tarkista tutti aina ennen kuin annat sen lapselle. Tarkista tutti venyttämällä tuttiosaa, jos tuttiosassa on reikä, poista tutti käytöstä heti.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Niitty 2 -hanke 2023-2026

**Yhdessä maahanmuuttajaperheiden
hyvän arjen puolesta**

Lisätietoa hankkeesta:
<https://projects.tuni.fi/niitty2/>

Perheinfo-aineistoportaali:
tuni.fi/perheinfo

Tämä ohjelehti perustuu pääasiassa seuraaviin tietolähteisiin:
Karies (hallinta). Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran
Duodecimin ja Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia ry:n asettama
työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2020 (viitattu
28.3.2025). Saatavilla internetissä: www.kaypahoito.fi

Kuvitus: Adobe Stock kuvapankkia sivuilla 2,3 ja 4.
Ammattiopisto Luovin opiskelijoiden piirroskuva sivu 4.
Muut kuvat tuotettu Niitty2 hankkeessa.

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

TAMPERE